

VETO

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 16, dd. 29 januari 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzenruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Hoe dom

De aandachtige lezer zal het wel gemerkt hebben, maar voor jou herhalen we het hier even. In de Veto van vorige week zijn enkele fatale foute verwijzingen geslopen. Een van die fouten maken we deze week goed. Op p. 3 vind je namelijk het debat over numerus clausus. De tweede fout, de verwijzing naar niet bestaande artikels over de Week van de Onbehaaglijke Komedie, maken we nog niet meteen goed. Maar later komt het zeker in orde. In februari of zo.

Gebroeders

Teatermakers blijven over het algemeen niet lang bij elkaar. Konflikten willen bij deze wonderde heerschappen nogal snel eens de kop opsteken. Maar als je met je broer de teaterpodia afschuimt, zoals Ralf en Ralf uit Engeland, wordt het wel iets moeilijker om gedag te zeggen. Elke avond blijven ze tenminste één uur broederlijk verenigd, om hun voorstelling "The Hour" te brengen. Zo ondermeer voor niet al te veel volk in Leuven. Een verslag op pagina 7.

Punk

Er voltrekt zich langzaam maar zeker een revolutie op onze redaktie. Waar vroeger konservatisme het woord was dat alle deuren opende, gaan we nu meer en meer de moderne (zelfs post...) toer op. Een eksponent daarvan is onze verslaggever op het punkfront. Vrijdag in een of andere zaal, vandaag in onze kolommen: DBH, of is het GHD, of GHD. Enfin, kijk zelf maar, pagina 2.

Seks

Het heeft deze keer wel bijzonder lang geduurd, maar vandaag kan je weer je hartje ophalen aan een flinke portie seks in het studentenblad. Nu eens in bittere, zelfs gelovige ernst, de rechterflank van onze middenpagina. Dan een in Earnest-stijl, op de linker flank van diezelfde middenpagina.

Eredoktoraten 1987

Een pijnlijke bevalling

De aanduiding van de toekomstige eredoktors van de KU Leuven gebeurt traditioneel in de Akademische Raad. Dat mag dan misschien een leuk karwei lijken, weinig beslissingen worden zo moeilijk getroffen als deze. Want er worden door de verschillende leden wel honderd verschillende namen naar voren geschoven. En elk van die namen vertegenwoordigt een eminent geleerde, of een briljant onderzoeker, zodat een keuze erg moeilijk is. Bovendien moeten de drie of vier uiteindelijk geselecteerden ook een beetje bij elkaar passen. Je kan in één jaar moeilijk drie geneesheren huldigen. En er zou best steeds een geestelijke bij zijn, voor de homilie in de kerk. En één van de anderen moet een boeiend spreker zijn voor in de promotiezaal.

Nu heeft de Akademische Raad wel wat anders te doen dan overloos discussiëren over eredoktors. Daarom besloot rektor Dillemans in het voorjaar van 1986 om een groot deel van de besprekingen te delegeren naar een eredoktoraatkommissie. Die commissie zou al vanaf april-mei regelmatig vergaderen. Uit de verschillende namen die vanuit allerlei fakulteiten, instanties, groepen en individuen naar haar toe zouden worden gespeeld, zou ze een ruwe, eerste selectie maken. Die selectie zou dan worden voorgelegd aan de Akademische Raad van oktober, zodat men daar snel tot een consensus zou kunnen komen en het hele zaakje hebben afgehandeld vóór eind november.

Aldus geschiedde. De commissie kwam samen, namen en personen werden weerhouden en weer afgevoerd, en begin oktober stond de Akademische Raad voor de relatief lichte taak drie of vier namen te kiezen uit een lijstje van pakweg acht. Wie die acht (het kunnen er meer of minder geweest zijn) precies waren, kan ik hier niet verklappen om niet-verzoeken niet te kwetsen. Wel waren een aantal namen nog niet ingevuld, zoals "een Chinees" om het vers oppericht China-Europa-instituut wat luister bij te zetten.

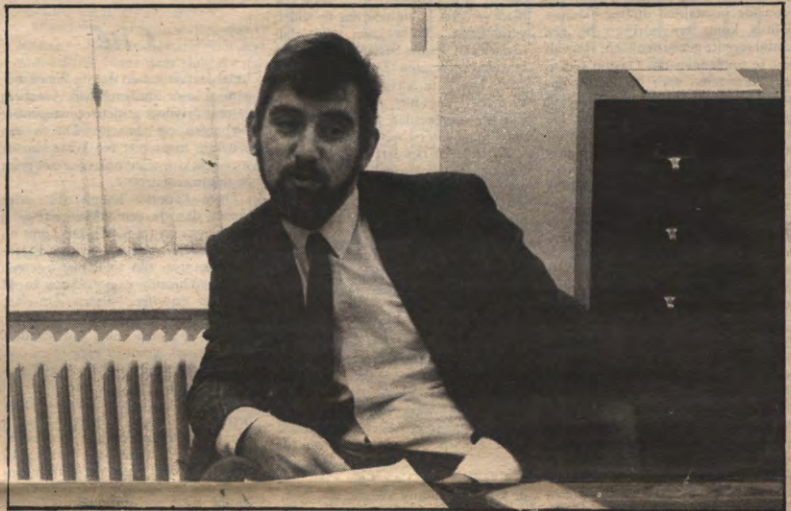
De Raad stond dus voor een lichte taak, maar tot ieders verbazing liep het toch nog mis. Die dekaan vond die kandidaat niet goed, een andere vond dat net wel, iemand suggereerde nog een bijkomende naam, kortom het werd een even grote soep als tijdens de voorgaande jaren. Wel nam men zich stellig voor dat wat er ook zou gebeuren, de definitieve aanduiding moest gebeurd zijn vóór afloop van de volgende Akademische Raad. Want nadien zou de kans op afmeldingen wegens te laat verwittigd te hoog liggen.

Nu bood die korte verdaging voor

Kringraad een welgekomen kans om alsnog een mogelijke eredoktor voor te stellen. Want wat was er gebeurd? De oorspronkelijke kandidaat, bisschop Mkatscha van Zuid-Afrika, was afgevoerd van het lijstje van de commissie en dit enerzijds omdat hij te radikaal was, en anderzijds omdat hij nog in de gevangenis zat of toch moeilijk te kontakteren was. Kringraad moest dus een zware beslissing nemen. Ofwel bleef men bij Mkatscha, en dus ook trouw aan de boycotpolitiek ten opzichte van Zuid-Afrika, ofwel stelde men een andere kandidaat voor die niet zo radikaal was. In het eerste geval was men praktisch zeker dat de kandidaat niet verkozen zou worden, in het andere geval was er een weliswaar kleine kans op slagen, maar moest men vrede nemen met een minder radikaal figuur. Na lange discussie koos de Algemene Vergadering van Kringraad voor de tweede oplossing. Aldus werd bisschop Hurley, voorzitter van de Zuidafrikaanse katholieke bisschoppenkonferentie vanuit de studentenfractie op de Akademische Raad van november voorgesteld als mogelijke eredoktor. En wat eigenlijk niemand had verwacht, gebeurde. Na een schitterend pleidooi over de humanitaire waardigheid en de Kristelijke geïspireerdheid van de KUL, werd Hurley door de welhaast voltallige vergadering aangevraagd. Naast hem werden Jacques Delors en Mgr. Daemans gekozen, zodat het even erop leek dat de hele kwestie definitief geregeld was.

Hoera

Dit was echter buiten de waard gerekend. Op de Akademische Raad van december bleek immers dat Hurley versterkt moest laten gaan wegens verplichtingen in het buitenland. En omdat het niet de gewoonte is om universitaire eredoktors vóór of na 2 februari te huldigen, moest men hem spijtig genoeg laten vallen. Maar geen nood, men had al meteen een nieuwe kandidaat gevonden in de persoon van Gallo, medicijnman uit Amerika en ondermeer ontdekker (of lokalisator) van het Aids-virus. Hoera hoera, de unief was gered. Want niet alleen was Gallo een eminent geleerde, hij was ook een zeer goede spreker. En bovendien was men nu van dat vervelende Zuid-Afrika gedooft af. Dus werd Gallo tussen de soep en de aardappelen door gauw gauw (de studenten bezetten op dat moment immers de parking van de Faculty-Club in verband met de regeringsmaatregelen) aan het lijstje van eredoktors toegevoegd. Op de vraag van de studentenfractie of Hurley dan volgend jaar een eredoktoraat zou krijgen (naar het voorbeeld van een andere kandidaat die nu reeds vastligt), werd negatief geantwoord. Jammer, maar bovenal vreemd toch. Hoe het ook zij, de definitieve keuze was gemaakt (Gallo was zelfs al gekontakteeft), en iedereen van de Akademische Raad kreeg strikt verbod om de verkozen namen bekend te maken. Het vorig jaar immers was Veto iets te vroeg geweest en had Von

Geen eredoktoraat voor deze meneer, nee. Daarvoor zal ie aan een andere universiteit moeten zijn, en bovendien wat beroemder worden. Nog wat meer krasse uitspraken, beste Masschelein, en alles komt in orde. (Foto Pascal Grooten)

Masschelein Deel II Subsidiëring of onafhankelijkheid

Het zijn hete dagen, deze dagen. De concrete invulling van de besparingen ten gevolge van de regeringsmaatregelen is aan de gang. Een belangrijke, zonet de belangrijkste rol daarin wordt gespeeld door Raf Masschelein, voorzitter Studentenaangelegenheden. Vorige week velden we da man aan de tand over zijn visie op de sociale sektor en over de nu opgelegde besparingen. Maar we moesten het toch wat konkreter maken. Hoe zal er nu bespaard worden? Waar wil men gaan snoeien? Worden de studentenorganisaties de dupe? En, meneer Masschelein, hebt u aan de akties van december jongstleden geen maatgevoel overgehouden?

Veto: *Als we konkreter naar de begroting van de Raad over Studentenvoorzittingen kijken, zien we dat de besparingen in '86 hoofdzakelijk gebeurd zijn op de kap van de studenten; hoger inschrijvingsgeld, forse stijging van de huurprijzen in de pedas, minder subsidies voor Alma en studentenorganisaties. Zal dat ook voor '87 zo zijn?*

Masschelein: «Hoe dan ook, drie belangrijke principes moeten gehandhaafd blijven. Vooreerst het behoud van de sociale sektor zo veel als mogelijk. In feite willen we de voorzieningen nog uitbreiden door in te spelen op de nieuwe behoeften, maar daarvoor zijn er geen middelen. Vervolgens moet ook het medebehoor en de zo autonoom mogelijke sociale sektor behouden blijven. Tenslotte

moet de vermindering van de toelagen opgevangen worden door een betere aanpak van de middelen. Al dient hieraan wel toegevoegd dat hiervan niet veel mag verwacht worden. Deze oefening is in het verleden (bij de vorige besparingsronde in '81) reeds gebeurd. Maar we mogen niet zeggen: we willen helemaal niet besparen en de deficiten schuiven we door naar de rest van de universiteit. Ik vind dat een onverantwoord beleid, want daarmee bewijst men zijn eigen onmacht. Het voeren van een beleid los van de middelen en het deficit systematisch doorschuiven, het zogenaamd deficitair subsidiëren, is een zeer nefaste zaak. Dat moet zoveel mogelijk vermeden worden.»

Veto: *In de huidige omstandigheden kan*

Tijdingen zou worden gegeven. Kwestie van niet achterop te hinken.

Wat al gevreesd werd, gebeurde. Net vóór de kerstvakantie en zonder dat er enig bericht was gekomen vanuit het rektorat stond in Akademische Tijdingen te lezen wie eredoktor aan de KUL zou worden. Twee dagen later stond hetzelfde in De Standaard. Veto hinkte door het veertiendaags verlorf

men de daling van de sociale toelagen toch niet intern opvangen. Staat men aldus niet voor de keuze: het deficit doorschuiven of de sociale sektor laten teloorgaan?»

Masschelein: «Ik ben het daarmee eens dat het principe van onafhankelijkheid van de sociale sektor niet uitsluit dat men op korte termijn een beroep doet op de akademische overheid, maar we mogen daar niet permanent op steunen. Trouwens, verleden jaar is dat ook gebeurd: het deficit van 2 miljoen is overgenomen door de akademische overheid.»

Patrimonium

Veto: *Dat is toch maar een kruimel, het gros van de besparingen gebeurt op de kap van de studenten.*

Masschelein: «Voor dit jaar zal dat doorgeschoven deficit hoger zijn. Maar we moeten ook de onafhankelijkheid waarborgen.»

Veto: *Voor een aantal posten in de begroting, zoals de gebouwkosten (herstellingen) en de ASLK-lasten (teruggelaten van leningen voor gebouwen), betreft het in feite kosten voor gebouwen van de unief, die door de sociale sektor gedragen worden. Dat deze kosten door de unief gedragen worden, kan toch overvloedig beargumenteerd worden.*

Masschelein: «Er zijn een aantal structurele problemen in de sociale sektor. De financiële last van het eigen patrimonium van de sociale sektor wordt door de sociale

drie weken achterop. Een spijtige zaak voor een blad dat alom gawaardeerd wordt om de snelheid van haar berichtgeving. Maar ja, dat hoort erbij, en we zullen er geen kwaad woord over zeggen. Tenminste als het volgend jaar beter gaat. Met Hurley erbij»

Rudy Lanssens

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ca. 1 getikte biz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Arrogantie (1)

In het redactioneel van Veto van 22 januari 1987 trekt u van leer tegen een bepaalde mentaliteit die bij Vlaamse politici komt bovendien bij een aantal recente gebeurtenissen. Het valt niet te ontkennen dat Gaston Geens een Vlanderen voor ogen staat dat naar buiten toe belichaamd wordt door een economische elite die beweert dat het haar in dit gewest zoveel beter gaat dan elders, maar die geen enkele verbandhouding heeft met een sociale basis. Wellicht ook bij gebrek aan bezigheid verklaren Geens en zijn kompanen (9 ministers, bevoegd voor 9 miljard) dat de manager in Vlaanderen de homo novus is en dat de demokratisering v. d. golfspart — niet die van het onderwijs — prioriteit verdient.

Merkwaardig is evenwel dat u de houding van de Vlamingen ook op nationaal vlak vindt getuigen van een gevaarlijke zelfverzekerdheid. Er zou immers te veel tijd verloren gaan aan communautaire discussiepunten zoals de Kempense Steenkoolmijnen die in één adem vernield worden met de heisa rond het Eurosogfestival en het drinkwater. Nochtans viel in 1981 de regering Eyskens over een probleem van gelijkaardige omvang (Cockerill-Sambre) omdat de Waalse ministers dit probleem een boycot van de kabinetsraad waard achtten. Men kan de Vlaamse ministers op dit moment moeilijk onhandelbaarheids, laat staan arrogantie verwijten rond de afhandeling van het plan Ghyselink.

Op academisch vlak mag de eis van gelijkmatige verdeling van kredieten voor wetenschappelijk onderzoek tussen Vlaamse en Franstalige universiteiten niet als prioriteit gesteld worden omdat het sociaal perspectief erin zou ontbreken. Moeten de vrouwen misschien de vraag om een rechtmatig aandeel in de arbeidsmarkt laten vallen omdat er hoge werkloosheid is?

In het verslag van de werkgroep Rogiers die de invoering van een numerus clausus voorbereidt staat te lezen dat de vertegenwoordiger van Minister Gol tegen een wijziging van het huidige financieringsmechanisme voor de medische faculteiten gekant is. Nochtans wordt die wijziging noodzakelijk geacht door de werkgroep en door Wynen (die in Gol zijn bondgenoot heeft binnen de regering) om het systeem van de verkapte numerus

clausus sluitend te maken. Men weet echter dat Gol naast de belangen van Wynen ook deze van de franstalige universiteiten verdedigt en dat een herziening van de financiering in het nadeel van Wallonië kan uitvallen. De arrogantie situeert zich bij diegenen die de huidige verdeling willen handhaven en niet bij diegenen die erop wijzen dat zij in strijd is met elk objectief criterium.

Jan Loyens

Arrogantie (2)

Uw redactioneel van 22 januari 1987 (Veto nr. 15) slaat de bal verkeerd. Daarin noemt u o.a. Vlaamse zelfverzekerdheid "gevaarlijk". Waarom dan wel? Verder schrijft u dat de grootmachten een België hebben gecreëerd dat ver van ideaal is, maar — en dat is wel eens origineel voor Uw blad — "het is zinloos dat te willen veranderen". Is het niet meer dan logisch een slechte bestaande toestand te willen verbeteren? Uw argument dat "ons land" is klein is om nog te verdelven gaat niet op. Er zijn in Europa voorbeelden genoeg van kleinere, maar uiterst welvarende staten.

Zo te lezen beweert U ook dat de Kempense steenkoolmijnen en Brussel geen echte problemen zijn. Niets is minder waar. Het zou veel verstandiger zijn indien U rektor Dillemaans zou steunen in zijn eis tot een rechtvaardige en evenwaardige behandeling van de Vlaamse universiteiten tegenover de Waalse. Een onmiddellijke federalisering om te komen tot demokratisering! Waarom publiceert U de objectieve VIER-cijfers over de onbetwistbare Vlaamse achterstelling niet? U wil eerst de grote hypoteken die op België drukken oplossen en dan aan het VRT-werk beginnen. Welnu, wie ook maar een beetje gestudeerd heeft en op de hoogte is van de Belgische politiek, weet dat de grote hypotekende, die op deze staat rust, juist de communautaire kwestie is.

Johan Strobbe

Landbouw

Van nature uit ben ik niet iemand die gauw de pen ter hand neemt, maar in uw vorige nummer maakte u het toch effe te bont. U citeert namelijk een officiële mededeling van het praesidium uit ons kringblad n. "dat de LBK als vereniging van alle studenten aan de faculteit Landbouwwetensch. niet het recht heeft om financiële middelen, die komen van de studenten, te spenderen aan 3de wereldacties" en voorziet dit dan, gratis, van een prachtempelaar van ongegronde commentaar.

Als een kring via lidkaarten geld bijengaat, is dat in de te plaats om haar leden hiermee zelfuitgeven cursussen goedkope te kunnen aanbieden, excursies naar bedrijven te kunnen subsidiëren (kwestie van contacten te leggen met het latere werkmilieu), enzovoort.

Als u het bewuste blad bovendien wat aandachtiger gelezen had, wist u dat dit geld toelaat, ettelijke LWV (landbouw in wereldperspectief)-avonden in te richten, die voornamelijk de 3e wereld in de kijker hebben. En dan vergat ik nog bijna de IAAS (international association of agriculture students)-werkgroep die, als u even de Kramers Eng.-Ned. ter hand neemt, haar visies duidelijk buiten ons "eng akkerkje" heeft.

En wat deed veto trouwens al voor de 3e wereld? Voor het overige ben ik van mening dat heel wat mensen en bomen niet ongelukkig zouden zijn, als veto niet meer in omloop verscheen, en het hiermee uitgespaarde geld bvb. aan de 3e wereld werd gependereerd. Dixit.

Wouter Marques

Nvdr.: *Wederom bewijst Veto haar bedenkelijke kwaliteiten kwa lezersbrieven.*

Cité

Inderdaad is het zo dat de Waaslandgangen in de Studentenwijk Arenberg van het privilege genieten eerstejaars te herbergen op de cité. Dit is een privilege maar niet ten koste van de sociale sector want ook voor ons geldt de inkomensbarrière.

Onze "soort" hangt ook meer samen dan de gemiddelde cité-gang (we kleven echter niet!). Dit komt n. door het feit dat wij echte gemeenschapsgangen zijn waar niet iedereen zijn eigen broodje en potje boter koopt en waar er "sfeer" heerst. Op onze gangen wordt er geleefd!

Maar niet met enkel Waaslanders want bezoek komt er genoeg en ook onze 3 "buitenlanders" (= niet-Waaslanders) maken mee de sfeer.

Wat de WABA of te wel Waaslandbar betreft: dit is een baravond waarbij Waaslanders tappen maar waar iedereen welkom is (ambiance verzekerd). Andere cités weten dat trouwens want ook zij brengen er een gezellige avond door, wat wij heel tot vinden want zo leren we ook een ander "soort" kennen.

G. De Witte
namens 4/3

GBH bij 't Stuc De laatste der Mohikanen

De punk is dood, leve de punk. In de stroom van herdenkingsmissen en bedevaarten, die de laatste tijd de media overspoelen, loont het altijd even de moeite een levend eksemplar uit dit rariteitenkabinet aan het werk te zien. Daarom, het Stuc goes punk, en dit op vrijdag 31 januari in zaal Broadway, samen met GBH.

Om de wortels van de groep GBH te ontdekken, graaft men best even terug naar de lente van 1978. De punk-prinses is beroofd van haar ziel en bloed langzaam dood. Wat overblijft is een nepleren karikatuur met holle ogen, wijs geplaat in het groteske, leeggezogen gelaat, gevangen in een gouden net van veiligheidsplenden en hondenkettingen. Al haar idealen, al haar fantasieën liggen vastgeklemd in de armen van de handelsburgerman die zijn greep steeds strakker en strakker aanhaalt, al haar spontaneïteit is door de mediatruisen verbasterd tot een morele gedragskode.

Een tweede generatie punks dient zich aan, de jonge broertjes en zusjes van de vermoede helden van 76/77. Maar in tegenstelling tot de eerste generatie liggen deze jongeren vastgenoerd in een bed van voorgeprogrammeerde scenario's. Creativiteit wordt synoniem voor het ontwikkelen van stereotiepen, gedikt door de wet van de intolerantie. Rebelle wordt misverstaan als klooiën en rotzooien, of wordt helemaal niet verstaan. Voor individualiteit is er geen ademruimte meer. Kortom, punk verwordt tot een ekstreme uitwas van het systeem, waartegen de eerste punkbands zich de voeten kapotgebeukt hebben.

Ondertussen zijn we op de tijdstafel reeds beland in 1979-1980. Twee stromingen steken steeds meer af tegen de zwarte lucht. Voor een eerste groep wordt punk een middel om het verzet

te prediken en te organiseren tegen elke vorm van sociale suprematie, de A-punks, geïnspireerd vanuit een links-intellectuele hoek. Groepen zoals *The Crass*, *The Mob*, *The Dead Kennedys* laten in niet mis te verstane woorden en foto's hun afkeer blijken voor elke vorm van gestedend gezag.

Een tweede golf daarentegen beleeft punk als een uiting van arbeiders trots, waarin maatschappelijke dogma's niet langer aangevochten worden, maar verafgoud. Verwant aan deze stroom zijn de skins en de anti-intellectuele punkbands, die hun werkklank vinden in de bijtend grauwe teksten van onder andere *The Cockney Rejects* en *The UK Subs*. Tijdens de jaren '80 groeit deze beweging verder uit in de breedte, en worden er bruggen gelegd met de heavy metal, wat dan resulteert in Motörpunk. En het is op deze moerasgrond dat groepen zoals GBH, *The Exploited* het best gedijen.

GBH staat voor Grievous Bodily Harm. Evenals *Discharge* en *The Exploited* is GBH één van de punkbands, die alleen kwa uiterlijk en inhoudelijke intentie verschillen van dementie heavy metal. Met bekende drums, stalen baslijnen en metersdikke gitarmuren wordt een constructie van betonpunk opgefokken. En op de wanden van deze explosieve bunkers worden dan sloganese vokalen er brallerige fresco's geklad. Motörpunk!

GBH ontgroeiëde de skinboots in 1980 in Birmingham, en reeds in 1981 nam de groep op het onafhankelijke Clay-label de 12-inch 'Leather, Bristles, Studs and Acne' op, een handleiding voor would be teringlijders en balzaalkonijnen. Dit stukje graniet werd in 1982 opgevolgd door een veelmeer-inch 'City baby attacked by rats', die grote bressen sloeg in de indies chart. GBH is te zien en vooral te beleven in zaal Broadway op vrijdag 30 januari. Aanvang om 20 u. stip.

Wim Stubbe

Veto, jaargang 13 nr 16 dd. 29 januari 1987

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
Hoofdredactie: Didier Wynjants
Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel
Redactie: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Jan Huysse, Erwin Jans, Trui Moerkkerke, Carla Rosseels, Marc Sys, Koen Van Muylem, Peter Vermeiren
Doka: Peter Govaerts, Jeroen Revalk, Peter Vermeiren
Zetwerk: Marc Heeren, Trui Moerkkerke, Koen Van Muylem, Didier Wynjants
Lay out: Joost Bollens, Geert Coene, Hilde Devoghel, Marc Heeren, Carla Rosseels, Koen Van Muylem
Huisstenaars: Peter Carmen, Tuur Ruytjens
Medewerkers: Rudy Lanssens, Wim Stubbe, Geert Van Eekert, Dirk Wyndael
Eindredactie: Joost Bollens en Koen Van Muylem

VRIJE TRIBUNE "Onderwijs van de Gemeenschap"

Een periode van crisis, waarin een gevestigde orde, in casu de Belgische regering, maatregelen moet nemen ter voorkoming van erger, vormt steeds een voedingsbodem voor allerlei protestbewegingen. De studenten zijn steeds de meest mobiele groep geweest, en het heeft dus niemand te verwonderen dat net in dit milieu het protest de grootste en meest onverwachte vormen aanneemt. Tot hier gaat de vergelijking met het Franse studentenprotest op. Maar dan... In Frankrijk hanteren alle studenten dezelfde eisen onder hun *konkrete* vorm als gemeenschappelijk goed, *dwz* de hele groep kan solidair zijn omdat ze dezelfde belangen heeft. Dit is in België niet het geval. Er is een duidelijk onderscheid tussen de eisen van Vlaamse en Waalse studenten. Beiden beweren voor dezelfde eisen omtrent demokratisering te ijveren, maar de Waalse studenten vertrekken wél vanuit een ander uitgangspunt. De ingesteldheid waarmee zij vertrekken is anders: behoud van de verworven (voor)rechten. Onder de mantel van de 'nationale solidariteit' kan op die manier de jaarlijkse achterstelling van het Vlaamse onderwijs a rato van 4 miljard per jaar, rustig doorgaan. De Waalse studenten ijveren voor het behoud van een onrechtvaardig status-quo. Dit is op zich reeds ondemokratisch, gezien democratie impliceert dat ieder krijgt waar hij recht op heeft. De achterstelling van het Vlaamse onderwijs en wetenschappelijk onderzoek werd voldoende aangetoond door de VLIR, de KUL en Euro-parlementslid Jaak Vandemulebroucke. De huidige (tijdelijke) koalitie tussen Vlaamse en Waalse studentenleiders is dan ook een gevaarlijk fenomeen. Moeten wij vechten voor het behoud van elitaire en exclusieve instellingen in Wallonië, voor de Waalse voorrechten. Voorrechten zijn de ergste vijanden van het recht, en dus van de democratie.

Wij pleiten hoegenaamd niet voor een tweederangspositie van het Waalse onderwijs. Ook Waalse studenten hebben recht op een demo-

kratisch onderwijs. Maar dan democratisch en niet exclusief. Wanneer de Waalse studenten oprech zijn, zouden ook zij federalisering moeten eisen. Onze samenleving groeit naar een federaal model. Gaan de huidige studentenleiders deze evolutie afremmen, of zich konsekwent, progressief toekomstgericht opstellen? In Vlaanderen is er een eensgezindheid omtrent federalisering tussen studenten en professoren. Dit front moet behouden blijven. Wij mogen ons niet korporatistisch opstellen; het is slechts in solidariteit met de andere geledingen van de akademische wereld, dat we kunnen ijveren voor een echt democratisch onderwijs. De federalisering moet dan ook vooropgesteld worden als eerste te verwezenlijken doel naar een eigen democratisch onderwijs, zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

Het rechtstrekken van de systematische, jaarlijkse benadeling van 4 miljard zou aan de Vlaamse universiteiten de kans geven de sociale sector recht te houden en jobs te scheppen. Ook dat is demokratisering. Er zijn voorzeeker gemeenschappelijke actiepunten met de Waalse studenten (federalisering zou het eerste moeten zijn) maar het lijkt ons zinloos dat de Vlaamse studenten beseflen welke de wezenlijke verschillen zijn. Wat recht is en wat voorrecht is. Federalisering is in die zin dan ook een eis tot fundamentele demokratisering. Een onderwijs van de gemeenschap is de enige garantie op een blijvende demokratisering.

Walter Vits,
Verbondspraes KVHV-Leuven

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden door derden onder de noemer "Vrije Tribune". De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een Vrije Tribune worden ingenomen, zijn volledig voor rekening van de auteurs.

Opilage: 8000 eksemplaren
Drukkerij: Rotatyp Brussel
Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda: en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering: iedere vrijdagnamiddag om 15.00 u.

"De universiteit te Leuven"

560 jaar unief

De Universitaire Pers van Leuven wil in de komende jaren een reeks uitgaven onder de titel "Fasti Academici": de geschiedenis van de universiteit in verschillende afleveringen en vanuit diverse oogpunten. Het eerste werk uit de reeks is nu verkrijgbaar. Het betreft een bijgewerkte versie van het jubileumboek dat tien jaar geleden naar aanleiding van het 550-jarig bestaan van de universiteit te Leuven uitgegeven werd.

Het gaat hier om een stevig gedocumenteerd historisch werk. Een overzicht van 560 jaar universiteit samen-geperst op 400 bladzijden tekst en illustraties. Het boek kan op verschillende manieren gelezen worden. Het is opgedeeld in vier grote delen, die elk weer onderverdeeld zijn in verschillende thematische hoofdstukken. Wie geïnteresseerd is in een beknopt historisch overzicht, kan de lektuur beperkt houden tot telkens het eerste hoofdstuk uit elk deel.

Relaas

Nieuw aan deze uitgave is het laatste deel: de geschiedenis van de auto-noom Vlaamse KU Leuven. Dat verhaal begint in 1968 en het is voor een zeer groot stuk het verhaal van wijlen rektor Piet De Somer. Het is de bekende geschiedenis die begint met de kwestie "Leuven Vlaams" (die onder andere de val van het kabinet Van den Boeynants tot gevolg had). Na de geleidelijke verhuus van de franstalige universiteit (UCL) naar het in Ottignies nieuw op te richten Louvain-la-Neuve, moest de nederlandse KU Leuven op zoek gaan naar een nieuw en eigen profiel. Bovendien was er natuurlijk het studentenprotest van 1968, dat in de daaropvolgende jaren sterk bepalend zou zijn voor het imago van

Leuven.

Deze geschiedenis is in het boek gespreid over een kleine 70 bladzijden. De ontwerptekst is geschreven door professor Louis Vos, die gespecialiseerd is in recente geschiedenis. Het is een interessant overzicht dat ook in de details kan boeien, al moet gezegd dat sommige feiten nogal beknopt weergegeven worden. Voor wie over een bepaalde gebeurtenis iets meer weet uit persoonlijke ervaring, zullen sommige passages wat ongenueanceerd overkomen. Zo wordt de breuk in de Leuvense studentenbeweging in 1984 (met de oprichting van KRUL) ten onrechte geassocieerd met een crisis die zich enkele maanden tevoren bij Veto voordeed.

Toch vind ik het nauwkeurig feitens-relaas bewonderenswaardig, temeer omdat de schrijfstijl niet echt afstandelijk aandoet, zoals dat bij historische werken helaas te veel gebeurt.

Kompromis

De vormgeving van dit boek laat echter te wensen over. Er is te veel tekst bijgebracht op een bladzijde, de illustraties zijn meestal zeer klein en bovendien van een zeer middelmatige kwaliteit. Dit komt de leesbaarheid van het werk niet bepaald ten goede.

Het boek is ook een kompromis tussen een echt leesboek en een naslagwerk. De thematische opbouw van de hoofdstukken is in die zin wel een goede keuze; maar het is jammer dat er achteraan geen index is opgenomen. Een vermelding van het hoofdstuk op elke bladzijde zou het boek veel handiger maken in het "gebruik". Wat meer eindrektiekwerk dus.

Didier Wijnants

De Universiteit te Leuven: 1425-1985 werd geschreven door prof. Dr. E. Lamberts en prof. Dr. J. Roegiers. Het boek kan besteld worden bij de Universitaire Pers Leuven, Krakensstraat 3, 3000 Leuven en kost 700 fr. + 50 fr. verzendkosten.

Debat Numerus Clausus in geneeskunde 't Hemd is nader dan de rok

In het kader van de studentert-akties tegen het Sint-Anna-plan en meer in het bijzonder naar aanleiding van de einde-jaarsperiodes rond de numerus clausus, vond woensdag 14 januari laatstleden een debat plaats. Ongeveer 200 aanwezigen hadden de Siberische koude getrotseerd en kregen een geanimeerd debat voorgeschoten. Wellicht hield dat zowel met de aktualiteit van het onderwerp als met de verscheidenheid van het panel verband.

Naast rektor Dillemans waren er twee studenten aanwezig: Peter Persyn als afgevaardigde van Medika en Geert Van Eekert als dossiersniver van Sociale Raad. Daarnaast waren er ook twee dokters aanwezig: dr. Beckers van het artsensyndikaat Wynen en dr. Van Thuyne van de groepspraktijk in Genk. Buiten het feit dat ze beide gediplomeerd geneesheer zijn, hebben de twee dokters niet zo veel gemeen. Chris De Stoop, journalist bij Knack, hield het debat op een voorbeeldige manier in de hand.

Tegen

Eerst kreeg rektor Dillemans de kans om zijn visie op numerus clausus uit te doen te doen. Vooraf benadrukte hij dat numerus clausus een moeilijk en ingewikkeld probleem is en dat de discussie erond niet alleen betrekking heeft op het onderwijs, maar dat de problematiek ook breder maatschap-pekijk gestuurd dient te worden. Als argument pro numerus clausus haalde hij de beperkte opleidingscapaciteit aan en bovendien was hij op de gevaren van een "overaanbod" van dokters: overconsumptie van medische prestaties wat leidt tot hogere staatsuitgaven en medikaliseren van de bevolking. Bijna in één adem werden deze argumenten sterk geresolveerd: de staatsuitgaven zijn niet proportioneel toegenomen en de zogenaamde ondeskundigheid — veroorzaakt door het teveel aan dokters — is eerder beperkt gebleven. Bovendien trok de rektor het overaanbod sterk in twijfel: als je rekening houdt met het aantal inaktieve dokters telt Vlaanderen momenteel één arts per 560 inwoners. "Met dit aantal staan we in Europa niet aan de kop, wel aan de staart", aldus Dillemans.

Voor de rektor zijn er nog meer redenen om tegen numerus clausus te zijn. Vooreerst vanuit het principiële standpunt dat een numerus clausus de vrijheid van studiekeuze beperkt. Desondanks blijft hij toch voorstander van een kwalitatieve selectie. Dillemans benadrukte tevens dat er eerst gesleuteld moet worden aan de gezondheidszorg. Tenslotte haalde de rektor aan dat het zeer moeilijk is om rechtvaardige selectiekriteria te kiezen. "Omwillen van die redenen en vanuit mijn nieuwe functie ben ik steeds meer geneigd om een numerus clausus niet te zien als de oplossing", aldus de rektor.

Nadien kwamen de studenten aan het woord. Volgens Geert Van Eekert

heeft de regering met haar verbod om eerste kandidatuur geneeskunde te bissen inderdaad een numerus clausus ingevoerd. Bij het staatsexamen krijgen de studenten nog twee kansen, terwijl het voorhen toegelaten was om deel te nemen aan vier examens-zittingen. Konkreet betekent dit een effectieve numerus clausus van 30% en meteen een zeer drastische structurele afbraak van een democratisch onderwijs. Het is een aanslag op de vrijheid van studiekeuze en zal de participatie van studenten uit lagere socio-professionele milieu — de demokrasisering dus — terugdringen. "Ook met de begeleidende maatregelen kunnen we niet akkoord gaan", aldus Geert Van Eekert. Het voorstel van Coens om de kandidatuur te despecialiseren is een eerste stap in de verandering van de wet op de academisch graden en impliceert een devaluatie van het kandidaats- en licentiediploma. Tenslotte stelt de gedeeltelijke forfaitaire betoelaging in geneeskunde de poort open voor een algemene numerus clausus. Meteen is het voorstel van kop tot teen de grond ingeboord. Overtuigd klonk het alles-zins.

Peter Persyn van de fakulteitkring Medika sloot zich aan bij voorgaande kritiek en stelde dat een referendum vorig jaar uitgewezen heeft dat 62% van de Leuvense geneeskundestudenten tegen numerus clausus zijn. De studenten zijn er volgens hem van overtuigd dat er voor alles moet gesleuteld worden aan de gezondheidszorg zelf. Weonthouden enkele maatregelen uit de waaistijl: werken aan een coherent gezondheidsbeleid, aandacht voor preventie, bredere uitbouw van de eerstelijnsgezondheidszorg, afschaffing van de kumul, verplichte pensioenstelling, enz... "Wij stellen deze maatregelen voor uit bekommernis voor de echte noden en de gezondheidsstoestand van de patiënten in tegenstelling tot de artsensyndikaten die alleen aan hun portemonnee denken", zo besloot hij gevat.

Bluf

Vervolgens was het lachen geblazen met de grootspraak van dokter Beckers. "Eindelijk is er een numerus clausus", aldus Beckers. "Want de regering heeft het ons al beloofd sinds '82. Momenteel zijn er te veel noodlijdende artsen die noodzaak worden om zich te bekeren tot de alternatieve geneeswijzen met haar kwasi kriminele praktijken en met die plethora moet men nu maar voorgoed komef maken". Er viel nog meer fraais te noteren. Numerus clausus is voor Beckers ook noodzakelijk om het inkomen van de arts veilig te stellen: hij is bezorgd om de "welvaart" van zijn gezin. We vernamen ook dat hij nu geen frank zwart geld meer heeft. Met de nadruk op nu: een allerlaatste tip voor de Bijzondere Belastinginspektie?

De praktijk

Als laatste in de rij kwam dr. Van Thuyne aan het woord en sloot zich aan bij de kritiek van de studenten. Hij illustreerde vanuit zijn praktijkervaring in Genk de stelling dat er eerst

werk moet gemaakt worden van een grondige reorganisatie van de gezondheidszorg, waaruit blijkt dat er nog wel een toekomst is voor dokters.

In de groepspraktijk staat de aandacht voor de patiënt centraal: het aantal patiënten wordt beperkt tot 15 per dag, a rato van 20 minuten per patiënt. Bovendien wordt er tussen de artsen onderling overleg pleeged en worden problemen besproken. Daardoor is men in staat de diagnose preciezer te stellen en de patiënt beter te helpen. Een bijkomend voordeel van deze grotere aandacht voor de eerstelijnsgezondheidszorg is dat er minder doorverwijzingen naar specialisten zijn, en dus ook minder kosten. "Indien dit model zou veralgemeend worden", en hierbij steunt dr. Van Thuyne op een studie van prof. Vuylsteke, "dan is er momenteel een tekort aan dokters". Hij besloot door te stellen dat degenen die voor numerus clausus zijn, enkel bekommerd zijn om de prestatiegeneeskunde en vooral hun eigen portemonnee.

Globaal werd het een polemisch debat, waar de onderscheiden standpunten duidelijk aan voren kwamen. Vooral opmerkelijk was dat de problematiek niet alleen vanuit onderwijskundige hoek bekeken werd, maar dat ook rekening gehouden werd met de maatschappelijke consequenties en alternatieven. Hebben demokrasisering van het onderwijs en demokrasisering van de maatschappij dan toch iets met mekaar te maken?

Vooraf Beckers viel uit de toon: hij werd eerder weggevlucht met zijn te krasse uitspraken. Alleen is maar alleen: gelukkig voor hem staat de regeringsploeg nog aan zijn kant.

Dirk Wyndaele
Kris Sys

RVS en de begroting

Op vrijdag 30 januari moet de kogel door de kerk. Dan wordt op de Raad Voor Studentenvoorzittingen gestemd over de begroting '87 van de Leuvense sociale sektor. Die begroting is op de voorbije vergaderingen steeds het belangrijkste agenda-punt geweest. De studenten-vertegenwoordigers waren het echter oneens met de manier waarop er op de raad rond de begroting werd gewerkt. Daarom dienden ze op de vorige raad (16/1) hun visie op de begroting in.

deficit over van 22 miljoen. Om duidelijk te maken dat de gevraagde inleveringen een degelijke werking van de sociale sektor onmogelijk maken, stelden de studenten aan de raad voor dit deficit ter betaling aan minister Coens voor te leggen. Bij deze delegatie kon de academische overheid zich dan makkelijk aansluiten.

Uiteindelijk werd op de raad niet gestemd. Wel worden bij het begin van de vergadering van 30/1 de grenzen gestemd waarbinnen de verschillende fracties willen praten over de begroting. In dat verband zullen de studenten, hopelijk samen met het personeel van de sociale sektor, blijven ijveren voor een begroting die de sociale sektor als dusdanig respecteert, en niet tot in haar voegen doet kraken.

Geert Van Eekert

Krisis

Het is natuurlijk nogal vroeg op het jaar, maar toch willen we nu al onze oproep voor nieuwe medewerkers lanceren.

De term "medewerker" dekt verschillende ladingen. Er zijn heersschappen en dames die nogal wat kunnen schrijven, soms worden die zelfs redakteurs, als ze braaf zijn tenminste. Anderen zijn mer geroepen voor de technische afwerking. Het gaat hier om de lay-outers, te stoem om te schrijven, maar verder even onmisbaar. Je kan ook fotograferen, en da's pas leuk. Fotografen vormen ook een onmisbare schakel in de Veto-kring, net als tekensakers die te gekke cartoons mogen tekenen.

Iedereen met belangstelling is welkom in de 's Meiersstraat 5, overdag of dinsdag tot een stuk in de nacht. (Hoewel nu: 11.45u)

Los van de vraag of besparen op onderwijs wel wenselijk is, reageerden de studenten vooral tegen het feit dat — vanaf dit jaar, dankzij de regeringsmaatregelen — bij de inkomsten van de sociale sektor de post inschrijvingsgelden is ingeschreven. Dit is niet alleen in tegenspraak met de principiële goedkeuring door de raad van het eisenplatform van de studenten, waarin staat: "Geen verhoging van het inschrijvingsgeld". Bovendien vinden de studenten dat een sociale sektor, betaald door de studenten zelf, haar eigen principes ondergraaft. In hun alternatief schrappen de studenten dan ook de inschrijvingsgelden uit de inkomsten.

Anderzijds is het voor de studenten duidelijk dat de overheid de besparingen niet gelijkelijk over de gehele universiteit heeft gespreid; terwijl de sociale sektor 35% inlevet, gaat het in de academische sektor om een besparing van (slechts) 1 à 2%. Daarom verschoven de studenten in de door hen voorgestelde begroting een aantal lasten af op de academische sektor.

In het voorstel bleef er dan een

Copyland

ALLE DRUKWERKEN

- OFFSET
- TYPO
- ZEEFDRIJK
- FOTOCOPIES
- vanaf 0,65 fr.
- THESIS in 24 uur

Tiensestraat 266
3000 Leuven
016/23.92.49

DE SNELSTE EN
BESTE SERVICE

Filosofische Konferentie

"De moeilijke ethische opgave van deze tijd"

In de reeks Filosofische Konferenties van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte sprak prof. Guido Maertens vorige week woensdag over "de ethische aspecten van de nieuwe technologieën". Het werd geen handleiding voor konkrete gevallen — alleen op de problematiek van *in vitro fertilization* werd in detail ingegaan — maar je kreeg wel een klare kijk op de ernst van de situatie: "Alles wat maar enigszins maakbaar is, zal wel gemaakt worden. De etiek zal het moeilijk hebben om de techniek in te halen, het is nochtans nodig."

Met het ontstaan van de mens ontstond ook de etiek, en naargelang de samenleving complexer werd, werd ook de etiek complexer. De etiek holt steeds de feiten achterna, en heeft zo een "legitimerende" functie: pas na een moord uit zelfverdediging wordt de basisregel "Gij zult niet doden" gewijzigd, aangevuld met een "unles-clausule".

Door de technische vooruitgang is dat proces versneld, zodat etiek nu geen gedetailleerde stafkaart meer kan zijn, maar alleen nog *guide lines* bevat, criteria die ontstaan uit de praktijk. Tot voor twee eeuwen werd er heel wat ontdekt, maar dan eerder toevallig. Later echter ging de wetenschap systematisch vooruit, en evalueerde men van het idee dat de wereld niet mocht veranderen naar de overtuiging dat hij wel mocht en later zelfs moest veranderd worden. Dat leidde tot een soort euforie (de "vooruitgangs-ideologie"), die nu — de laatste jaren — flink gestoord is.

De achterdocht waarmee de wetenschap nu benaderd wordt noemt Maertens samen met Van Melsen de "ambivalentie". Dat betekent niet dat de techniek goed en slecht kan bewerkstelligen, maar dat de technische

voortgang op zichzelf al negatieve aspecten heeft. "Techniek is enerzijds bevrijding, maar ook verslaving van de geest aan de materie." Deze specifieke ambivalentie betreft zo ons menszijn in die diepte: "In hoeverre word je slaaf

tion. Dit is de bevruchting van de vrouwelijke eicel buiten de baarmoeder. De hele problematiek die dit aspect van de gen-technologie met zich meebrengt moet je vanuit zoveel mogelijk standpunten bekijken: de

Professor Guido Maertens hield vorige week een filosofische konferentie over de nieuwe technologieën, met name over de ethische kant van de zaak. (Foto Hendrik Delagrangre)

van wat ontworpen werd om je te bevrijden?"

Konsensus

Deze algemene inleiding werd dan geïllustreerd met een voorbeeld uit Maertens' specialiteit, de bio-etiek (dit is de ethische bijsturing van de manipulatie van beginnend menselijk leven), namelijk de *in vitro fertiliza-*

gevolgen op langere termijn, de onvoorzienbare risico's. Volgens prof Maertens is er bijvoorbeeld een duidelijk gebrek aan etische consensus wanneer men over "leven" en "menselijke leven" spreekt. Hij stelt vast dat de meeste auteurs gemakkelijks halve — zoals dat in hun theorie het beste past — bepalen wanneer een bevruchte eicel "leven" of "mens" wordt.

Voor hij tot zijn besluit kwam formuleerde Maertens dan zijn *guide line* rond het probleem *in vitro fertilization*: bij afwezigheid van een vader is het moeilijk te rechtvaardigen, omdat het kind recht heeft op een volwaardig gezin om daarin de modellen te vinden om tot zelfontplooiing te komen. Vervolgens is zuiver experimenteel werken met de techniek uit den boze. Ten derde leidt leenmoederschap (een vrouw draagt het kind, maar staat het na de geboorte af aan het koppelt) tot onder andere commerciële uitbuiting, en is het daarom ethisch niet verantwoord. Ten vierde is ook de indringing van een derde binnen de relatie (Maertens zelf sprak steeds van een huwelijk) niet toe te staan — spermadonnors zijn dus uitgesloten. In de andere gevallen, wanneer *in vitro fertilization* de laatste redding is voor een kinderloos koppelt, is de techniek ethisch zinvol.

In een strikt wetenschappelijk tijdschrift las Maertens onlangs "Nature knows best", en zo kan je je afvragen wat je nu moet gaan aanvangen met die duidelijk gevaarlijke technologie? Is "retour à la nature" de boodschap? Allicht niet, techniek en wetenschap zijn nodig. De mens moet ingrijpen in de natuur, maar niet willekeurig: er moet een nieuw bondgenootschap, een verbondenheid — noch onderdanigheid, noch dominantie — met die natuur nagestreefd worden. Mens en natuur zijn nu "gedisconnekted": de samenhang is zoek, omdat je je blindstaart op details en fragmenten. De natuur is geen instrument, want ze heeft ook een intrinsieke waarde, wat dan weer niet betekent dat er ergens een "mystieke samenhang" zou bestaan.

Korrektieven

Het ethisch model dat deze taak het best aan kan is een "verantwoordelijkheidsetiek". Dat zegt op zich niet veel aldus prof Maertens, maar wel dat andere modellen duidelijk ontoereikend zijn, bijvoorbeeld een Utopische etiek of een suksesetiek zonder visie op de toekomst.

Konkrete normen zijn er niet te formuleren: "Het geweten zal zich steeds meer en meer met het weten moeten ontwikkelen". Dat daarbij bepaalde verschuivingen zullen nodig zijn, van bijvoorbeeld economisch naar ecologisch denken (onlangs nog met de verhoogde luchtvervuiling), is te verwachten. "Echte vooruitgang heeft weet van begrenzing". Net zoals een huis totaliteit én begrenzing is, moet je wetenschap en natuur ver-

zoenen. Hoe dat zal moeten gebeuren is "de moeilijke ethische opgave van onze tijd".

Tijdens het debat werden een vijftal vragen gesteld, één domme en één die mij niet iets te moeilijk was. De drie andere vragen waren vergelijkbaar, want ze leken mij korrekatieve te willen aanbrengen op de theorie van Maertens. Een seksuoloog stelde dat de abortus van een ongewenst kind hetzelfde is als het willen van een kind om zuiver affectieve redenen, etisch gezien dan. Voor Maertens zijn dat toch verschillende dingen, en hij is vooral bang dat de term "ongewenst" tot misbruiken zal leiden.

De kritiek van prof Arnold Burms zal voor mensen die hem nog niet bezig gehoord hebben wel heel raar geklonken hebben — ook Maertens had er moeite mee — maar leek me toch gedeeltelijk zinvol. Bepaalde grenzen die Maertens trekt noemt Burms grenzen van "het sakrale", en termen als "menschelijk welzijn" zijn niet duidelijk en heel variabel, zodat ze ook niet bruikbaar zijn als etische norm. Tenslotte stelde Burms ook dat wetenschap zelf gesakraliseerd wordt, zodat hij — in tegenstelling tot wat Maertens stelde — boven alle kritiek komt te staan. Daar ging een wetenschapper in het publiek niet mee akkoord: in Duitsland en de Verenigde Staten zijn al commissies opgericht die de wetenschap aan strenge wetenschappelijke bepalingen willen onderwerpen. Het zal wel zo zijn dat de wetenschappers zich bewust zijn van het gevaar, maar de "gewone" mensen hebben wel een grenzeloze bewondering voor die "geleerden". Er kan dus wel degelijk sprake zijn van sakralisering, en ook misbruiken van de kant van de wetenschappers kan je daarbij niet uitsluiten — die zijn er in de geschiedenis trouwens al geweest.

Het viel op dat de Filosofische Konferentie vooral oudere mensen — en heel wat kollega's van de spreker — van de Kardinaal Mercierzaal lokte. Het debat met de spreker viel ook nogal mager uit, want om 10 uur moest de rektor van de KULAK al weer vertrekken. Wellicht had een langer debat — met konkrete voorbeelden — Maertens' stellingen duidelijker en relevanter gemaakt.

Koen Van Muylem

De volgende Filosofische Konferentie heeft plaats op woensdag 18 februari. Dan spreekt professor De Wachter over "Etiek en Mensenrechten".

Seks

The importance of being Earnest

Wie naar Leuven komt om te studeren (en dat doen we allemaal), moet voor heel wat dingen worden behoed: overmatig drankverbruik, slechte blokgevoontes, opkomende buikjes, en natuurlijk seks. Vooral dat laatste vormt nog wel eens een probleem, althans dat was toch voor mijzelf het geval.

Want waar ik met de eerste drie ondeugden (een doorzakavond in de jeugdclub, herksamen wiskunde én fysica en vetkwallen tot in de derde graad na elk kerstdiner) al eerder mee te maken had gehad, was ik met seks nooit eerder serieus in aanraking gekomen. Daar hadden de fraters van Tilburg tesamen met mijn bejaarde maar nog heldere en vooral bij ons thuis inwonende oma wel voor gezorgd. Ik begon mijn eerste jaar aan de KUL dan ook met het zuivere zielje ener kommunkant, vol erbare bedoelingen jegens het vrouwelijke geslacht en met de vaste overtuiging om mijn jaargenoten tot een zelfde zienswijze te overhalen. Vooral tijdens de eerste maanden (die zich voor sommigen helaas tot half augustus uitstreken) zou ik mij ekstra moeten inspannen, want dan had men nog bijna niets anders te doen dan rondhangen in de fak en lonken naar alleman. Tevergeefs waren mijn pogingen. Al tijdens de eerste week moest ik van een vriendin aanhoren hoe zij

op schandelijke wijze verleid was door haar doopteer, en daarna meteen aan de deur gezet. En in de weken daarna werd het almaar erger. Op de duur leek het of iedereen van mijn jaar van 's morgens tot 's avonds in de weer was met pogingen om die of die klasmatker naar bed te krijgen. Meestal met resultaat, en dat werd dan de volgende dag in de kollegezaal in geuren en kleuren aan de man gebracht. Er waren kerels bij die er een erezaak van wilden maken minstens elk meisje van ons jaar te hebben verleid. En wij zaten met 280. Hoe vaak werd ik, vastgepind op mijn plaats in het midden van de rij niet gedwongen om te luisteren naar verhalen vol wisselende partners en Zweedse toestanden. Ik die zo kuis was als Suzanna en alleen maar oog had voor mijn boeken. Of kende ik Levinas dan niet uit het hoofd voor er ook maar iemand de cursus filosofie had weten te bemachtigen bij Acco? Wat niet wil zeggen dat ik mijn pogingen om mijn vrienden te overtuigen van de licherlijkheid van hun bestaan op gaf. Tijdens elk gesprek (dat op de duur over niets anders meer ging) bracht ik terloops artikel 1 van het organiek reglement van de unieff ter sprake, dat (toegegeven, ietwat archaisch) studenten van het ene geslacht verbiedt om zelfs maar studiebezoeken af te leggen op de kamers van andere geslachten. Hoe verheugd was ik als er iemand kloed dat ook zijn of haar kotmadam familieleden pasjes liet voorleggen alvorens ze tot de kamers toe te laten. En hoe toegeewijid was ik in

mijn pogingen om lege pilstroomkjes (verderfelijke instrumenten) die vroeger diskreet werden gewegerkt maar thans als ordinaire bonbonverpakking open en bloot in alle leslokalen liggen rond te slingeren tijdje weg te werken vooraleer de volgende prof binnentrad. Het was al boter aan de gal. Al spoedig werden mijn pogingen om de unieff te reddén van het verderf zwakker, en ook mijn eigen weerstand werd stilaan afgebouwd. Zozeer zelfs

dat een niet onaardig zwartje uit tweede kan er op 3 december 1980 in slaagde om mij — na ettelijke glazen bier, dat wel! — in haar donzige bedje te lokken. Niet dat ik daar achteraf veel spijt van had. Wel nog een klein beetje schuldgevoelens natuurlijk, maar toen drie dagen later een pittig blondje de weg naar mijn eigenste bedje had ingeslagen, was het hek van de dam. Ik heb er dan maar het beste van proberen te maken. Gelet op hygiëne en de periodieke snoepjes van mijn onderdussen vaste vriendin en zo. En geluisterd ook naar de dokter van het Medisch Centrum die ons tijdens de les filosofie kwam uitleggen wat een kondoom was, en hoe je veilig kon vrijen. Ik heb er steeds op proberen te letten, en ook mijn vrienden aan hun

verstand gebracht dat hoedanook een baby en tweede, kan scheikunde nu eenmaal moeilijk te kombineren zijn. Het heeft ons aller universitaire loopbaan niet geschaad, en dat geldt evenzeer voor diegenen die ondanks alles trouw zijn gebleven aan hun principes en nog steeds wachten op hun huwelijksnacht om wat wel eens de hemelse vreugde wordt genoemd te smaken. Seks is een algemeen aangevaad en verspreid fenomeen geworden in het wereldje der studenten, of men het nu zelf beleef of niet, en of de academische overheid er nu restrictief of permissief tegenover staat. Al is een kuise zoen natuurlijk ook wel fijn.

Rudy Lanssens

Veertiendaagse rond relatievorming en seksualiteit Voor wie er soms zin in heeft

De KU Leuven heeft als hoedster over 24.000 studenten naast een strikt pedagogisch-didactische functie ook een breed-maatschappelijke taak. Ze heeft met name de verantwoordelijkheid om de haar toevertrouwde jonge mensen mee op te voeden tot een gezonde levenshouding en een kritische persoonlijkheid. Daar is ze zich ook wel van bewust, en niemand kan beweren dat ze haar opdracht in die zin niet ernstig neemt. Denken we maar aan de initiatieven als de Werkgroep Gezonde Voeding van Alma, de activiteiten van Kring- en andere Studentenraden, de Universitaire Parochie. Er is nochtans één domein waarop deze universiteit jammer genoeg neigt tot tekortschieten, en dat is de seksuele opvoeding der studenten. Dat is niet verwonderlijk, want maar al te vaak worden seksuele voorlichting en preventie verward met moreel verval en aanstichting tot zedeloosheid.

De Werkgroep Preventie van de KUL is tenminste één groep van mensen die het met deze zienswijze duidelijk niet eens is. Dit gezamenlijk initiatief van het Medisch Centrum, de Dienst voor Studie-Advies en de Universitaire Parochie ontloopt immers sedert een aantal jaren verscheidene activiteiten die moeten bijdragen tot een zekere seksuele bewustwording. Over één daarvan had Veto een babbel met mede-organisator en studentendokter Adelin Degroote.

Veto: Met een "Veertiendaagse rond Relatievorming en Seksualiteit" kan men ongetwijfeld vele kanten uit. Waarop ligt hier de klemtom?

Degroote: «We zijn dit jaar vertrokken van de brochure "Ontmoeting met de Liefde" die door onze universitaire werkgroep wordt uitgegeven. De nadruk daarin ligt op de partnerkeuze, dus dat tema wordt duidelijk uitgewerkt. We willen de mensen vooral laten nadenken over relaties. Dat betekent ondermeer dat zoets als anticonceptie niet aan bod komt, hoewel dat wellicht het grootste probleem is.»

Veto: Hoe werk je preventief op het vlak van relaties?

Degroote: «Preventief werk is zeer goed mogelijk voor lichamelijke kwesties, bijvoorbeeld men kan duidelijk stellen dat een kondoom geschiktheid ziekten helpt voorkomen. Voor psychische of psycho-sociale aspecten is dat niet zo duidelijk. Men kan bijvoorbeeld moeilijk één "verbod" op bepaalde partners doen aanvaarden. Wel kan men trachten te sensibiliseren door bepaalde ideeën aan te reiken.»

Kuis

Veto: Houdt het feit dat we hier aan een katholieke universiteit zitten in dat het publiek voor zo'n veertiendaagse wordt gestuurd naar een "kuis" relatie?

Degroote: «Wel kijk, bij een aantal academici is er zeker voldoende realiteitsbesef aanwezig om in te zien hoe het hier in Leuven kan toegaan, en ook dat er in die zin een stuk begeleiding noodzakelijk is. Maar men weet ook dat studenten niet betutteld wensen te worden en dat ze hun eigen weg wensen te gaan. De verschillende sprekers zullen dus zeker niet moraliserend gaan doen, maar ze zullen wel een aantal essentiële dingen trachten te duiden, om zo bij de studenten een stuk verantwoordelijkheidsgevoel aan te kweken.»

Veto: Laat dat alles ruimte genoeg voor ernstige discussie?

Degroote: «Toch wel. De studenten kunnen vragen stellen over alles wat bij hen leeft. Maar de sprekers zijn natuurlijk wel kristelijk geïnspireerd en houden daarom vaak vast aan bepaalde ideeën over seks.»

Veto: Dus op dat vlak blijft alles eer beetje impliciet?

Degroote: «Ik denk dat ook bij de studenten heel verschillende opvattingen leven. En de bedoeling van de veertiendaagse mag niet zijn om de discussieerende bepaalde zaken op te dringen, maar de studenten doen nadenken over bepaalde dingen waar-

worden opgezocht. Dat geldt overigens ook voor de eerder genoemde voorlichtingsuurtjes.»

Veto: Hoe staat de Akademische Overheid eigenlijk tegenover dit alles? Wordt er samengewerkt, gedoogd, of eerder afstandelijk en wantrouwend toegezien?

Degroote: «Ik denk van alles een beetje. De veertiendaagse wordt dit jaar georganiseerd in samenwerking met het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen. De

mensen daar wilden dat vorig jaar al doen, omdat men vond dat er langs de werkgroep het best kon gewerkt worden naar de studenten toe, beter dan door het uitwerken van afzonderlijke initiatieven. In die zin is er dus samenwerking mogelijk met de Akademische Overheid.»

Die samenwerking blijkt echter niet altijd even vlot te verlopen. Zo werden de resultaten van een door de werkgroep opgezette en overigens interessante enquête rond 'seksualiteit en student' ongeschikt geacht voor publicatie. Ten onrechte, vindt ook dokter Degroote, want daardoor wordt een belangrijk stuk tastbare realiteit ontkennd.

Degroote: «Sommigen raken door de humaniora zonder iets te weten over

seks. Wij geven bijvoorbeeld vóór elk voorlichtingsuurtje een vragenlijst mee aan de eerstejaars. Uit de antwoorden daarop blijkt dat 20% van de studenten niet weet wat een cyclus is, en dat 75% niet in staat is de vruchtbare periode van de vrouw te berekenen. Sterker nog, tussen '80 en '86 blijken die cijfers weinig tot niets te evolveren, dus de onwetendheid blijft bestaan.»

Men mag gerust stellen dat er nog een lange weg dient te worden afgelegd alvorens iedereen aan deze universiteit overtuigd is van het belang van een goede seksuele opvoeding. Misschien dat de derde "Veertiendaagse rond relatievorming en Seksualiteit" daarin enige verandering brengt. Tot spijt wellicht van wie het benijdt!

Rudy Lanssens

mee ze bezig zijn. Dat is in feite de kern van ons initiatief, een stuk bewustmaking op een genuanceerde manier. Verwacht dus geen klare antwoorden op vragen als "mag seks vóór het huwelijk?", als dat al mogelijk zou zijn.»

Energie

Veto: De veertiendaagse wordt dit jaar voor de derde keer georganiseerd. Hoe zou u het publiek ervan omschrijven?

Degroote: «De doelgroep is duidelijk de ouderejaars, wat niet betekent dat eerstejaars worden uitgesloten. Maar voor hen hebben wij specifiek andere initiatieven. Zo worden via het Universitair Gezondheidscentrum twee brochures verspreid: de al genoemde "Ontmoeting met de Liefde" en een folder over anticonceptie. Verder is er het traditionele voorlichtingsuurtje door een studentendokter tijdens één of andere les.»

«Wij zijn ons dus zeer goed bewust van de problematiek, maar men mag toch ook niet vergeten dat het om een relatief beperkte groep gaat die verdoordrijft inzake seks. Dat verandert wel met de jaren. Het is immers geweten dat velen slechts tijdens het tweede of derde jaar tijd en energie genoeg hebben voor partners. En ook, zoals blijkt uit een recente studie bij psychologiestudenten, dat het centrale belangstellingpunt van studenten verschuift van de studies naar de eigen persoonlijke ontplooiing naarmate men vordert in het curriculum.»

Details

De veertiendaagse over relatievorming en seksualiteit is een project van de werkgroep Preventie van Studentenvoorzieningen KU Leuven in samenwerking met het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen KU Leuven en De Andere Film.

Een gedetailleerd programma van de verschillende activiteiten vind je in de agenda van die weken.

Veto: Er zitten zowat 20.000 ouderejaarsstudenten aan de KUL. Geen problemen met overbevolkte aula's?

Degroote: «Studenten tonen zich in ieder geval gevoelig voor de problematiek, anders bijvoorbeeld dan bij zoets als gezonde voeding. Het Auditorium Vesalius zit dan ook telkens behoorlijk vol.»

Veto: Levert dat nu ook tastbare resultaten op?

Degroote: «Dat laat zich natuurlijk moeilijk onderzoeken. Er is het onmiddellijke effect van de aanwezigheid en die is bepaald bevredigend te noemen. Verder kan je constateren dat er achteraf meer mensen naar het centrum komen. De feitelijke impact is echter nooit grondig onderzocht. Maar het belangrijkste is dat de studenten weten dat er hier over die problematiek kan worden nagedacht, dat ook dat één van de taken van de unief is. Het is een feit dat er door de tematiek centraal te stellen over gepreparaat wordt, dat er hulpverleners

OPEN

VR. 30 JAN. 87

21.30 u

SANTAMBAIA

MUNTSTRAAT LEUVEN

Geschiedenis erodoktoraten

Boudewijn en Waldheim: één pot nat

Louis Pasteur heeft er een gehad, Fleming was bij de gelukkigen en ook Guido Gezelle, Kardinaal Mercier en Leopold III hebben er een gekregen. Maar of U ooit het erodoktoraat zult ontvangen is zeer de vraag. Want daarvoor moet je meer zijn dan licentiaat of bachelor. Koning bijvoorbeeld, of weldoener der mensheid, of uitvinder van onbreekbaar glas.

Het toekennen van erodoktoraten schijnt een oud gebruik te zijn dat regelmatig het universitaire leven de gebruikelijke rituele luister bijzet. Het wordt verleend aan personen die omwille van hun wetenschappelijke, artistieke of humanitaire diensten waardig worden geacht om in de schoot van de Alma Mater te worden opgenomen.

In Leuven duikt het gebruik op in 1882, als Hendrik Conscience benoemd wordt tot eerste doctor honoris causa van deze universiteit. Drie jaar later blijkt men de smaak reeds goed te pakken te hebben, want ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de nieuwe universiteit worden maar liefst 33 erodoktoraten uitgereikt. Onder de gelauwerden vinden we illustere figuren als de Braziliaanse operettekeizer Pedro II en de Oostenrijkse kroonprins Rudolf "Mayerling" die vermoord wordt als auteur van wetenschappelijke werken over vogelkunde.

Erodoktoraten zijn in wezen een fakultaire aangelegenheid. Een faculteit selecteert een aantal personen die een hulding verdienen. Net als gewone doctores promovieren ook zij in een bepaalde tak van de wetenschap en krijgen zij een promotor toegewezen die hen op de promotie voorbereidt. In een enkel geval worden kandidaten die niet met een bepaalde fakulteit gelieerd kunnen worden, bedacht met een zogenaamd algemeen universitair erodoktoraat, maar eigenlijk is dat een anomalie: als doktor promoveer je in een bepaalde wetenschap. Koning Boudewijn, Prins Albert en President Eamon de Valera van de Ierse republiek kregen elk zo'n algemeen erodoktoraat.

Devaluatie

De 33 erodoktoraten van 1885 vormen een uitzondering. Normaal worden er jaarlijks een 10 à 12 uitgereikt. Nog ruim voldoende dus om van de plechtigheden een lange en vaak saai boel te maken, en eigenlijk is dat op de hoogte van de universiteit nu net niet de bedoeling. Daarom besluit rektor Piet De Somer in 1970 de zaken anders aan te pakken. De uitreiking van de erodoktoraten wordt gespreid over het hele jaar en meer naar de afzonderlijke fakulteiten toegeschoven. Men noemt ze voortaan met een ietwat pleonastische term fakultaire erodoktoraten. De erodoktoraten die op 2 februari tijdens het patroonsfeest van de universiteit worden uitgereikt, worden universitaire erodoktoraten genoemd. Ze worden uitgereikt door de rektor

hijzelf, daar waar de fakultaire erodoktoraten door de dekanen van de respectievelijke fakulteiten worden uitgereikt. Teneinde een devaluatie te vermijden stelt De Somer ook beperkingen aan het aantal erodoktoraten dat per jaar wordt uitgereikt via een fakultaire beurtrol. De universiteit zelf kent er jaarlijks 3 à 5 toe.

Hoewel er weinig verschil bestaat in waarde tussen de twee soorten erodoktoraten worden universitaire toch belangrijker geacht. Dat komt natuurlijk niet in het minst doordat de plechtigheid waarmee de uitreiking ervan gepaard gaat, meer in de belangstelling staat. Zoals eerder vermeld vindt die traditioneel plaats op de feestdag van de KUL, Maria Lichtmis. Ze begint met een academische stoet van de Hallen naar de Sint-Pieterskerk, alwaar een mis wordt opgedragen. De homilie wordt er bij voorkeur toevertrouwd aan een gelauwerde geestelijke, hoewel dat laatste geen regel is. Na de mis trekt men opnieuw richting Hallen voor de eigenlijke uitreiking. De promotor van elke kandidaat houdt een laudatio of lofrede. Daarna leest de rektor in het Latijn het officiële diploma voor, dat is gedrukt op perkament in twee kleuren. Het somt in hoofdzaak de specifieke verdiensten van de kandidaat in kwestie op. Vervolgens wordt de zogenaamde epitoga opgespeld, een zeer breed schouderlint in de kleuren wit en lichtblauw, zijnde de kleuren van de universiteit en van haar patrones Onze Lieve Vrouw. Zo'n epitoga (gekopieerd naar Frans model) is afgezet met

hermelijn (in onze moderne en dure tijden vervangen door konijn), en wordt geacht blijvend aan de toza te worden genaaid tot meerdere eren en glorie van de kandidaat. Dit laatste althans in theorie, want zeer eminente wetenschappers zouden waarschijnlijk bezwijken onder het gewicht van drie of vier aangenaaide epitoga's. Bovendien stelt er zich een probleem wanneer een kandidaat niet over een toga beschikt. In dat geval wordt er immers een toga geleend van de universiteit, of wordt de epitoga gewoon op het zondagse pak gespeld,

versiteit niet belet om blijvend samen te werken met officiële Zuidafrikaanse instanties. Maar het gebrek aan konsekwentie heeft natuurlijk voor een groot stuk te maken met veranderende opvattingen over maatschappelijke fenomenen. Zo zouden bijvoorbeeld de erodoktoraten van de controversiële schrijver Maria Rosseels en de bevrijdingstheoloog Romero '80 en Sobrino '85) pakweg twintig jaar geleden niet mogelijk zijn geweest.

Eén van de meest markante karakteristieken van de Leuvense erodoktoratentraditie schijnt haar voorliefde

Niet mis, dit trio: rektor Van Wayenberg, kardinaal Van Roey en de echte Boudewijn; de baard nog niet in de keel, en toch al erodoktor in 1951.

wat naar het schijnt en eerder potsierlijke indruk geeft.

Apartheid

Los van de "hermelijnen" epitoga en het perkamenten diploma zijn er aan een erodoktoraat geen prijzen verbonden. Wel is er de eer natuurlijk, zowel voor de gevierde als voor de uitreikende universiteit.

Het erodoktoraat vormt voor de unie de gelegenheid bij uitstek om zich te afficheren. Het kan gezien worden als een soort van reclame, maar zeker ook als een manier om zich te profileren naar buitenuit. Door het verlenen van erodoktoraten aan min of meer controversiële figuren kan de unie politieke, religieuze, humanitaire daden stellen. Dat daarbij niet altijd even konsekwent wordt gegeerd, schijnt niemand echt te storen. Zo werd in het rakettenjaar '83 de Duitse socialist Helmut Schmidt, voorstander van de plaatsing van kernraketten, tot erodoktor benoemd. Drie jaar eerder was hetzelfde al eens gebeurd met N.C. Rasmussen, eveneens een pleitbezorger van de nucleaire veiligheid. Maar in '84 werd met aartsbisschop Bernardin van Chicago dan weer een fervent tegenstander van kernwapens gehuldigd.

Het erodoktoraat van Nadine Gordimer in '80 kan gezien worden als een lichte ondersteuning van de strijd tegen de apartheid. Het heeft de uni-

voor vorsten en staatschoudeken te zijn. Aan welhaast elk lid van de Belgische koninklijke dynastie werd het erodoktoraat verleend: Elizabeth, Albert I, Leopold III, Boudewijn en Albert. Maar ook koningin Wilhelmina van Nederland, koning Fouad I van Egypte en president Senghor van Senegal werden op die manier vereerd. En vorig jaar was het nog de beurt aan de Westduits president Von Weizsäcker. Ook de EEG en de UNO zijn in de galerij der Leuvense erodoktores goed tegenwoordig met figuren als Kurt Waldheim, U. Thant, Roy Jenkins, Robert Schuman en Konrad Adenauer. De oorlogshelden Churchill, Roosevelt, Eisenhower, Montgomery, De Gaulle en Wilson werden er na de euforie van de overwinning in toegelaten.

Honderden namen zijn in de loop der tijden via het erodoktoraat verbonden geraakt met de KUL. Kunstenaars als Eugène Ionesco, Elia Kazan, Krystzof Pederecki en Stijn Streuvels, de grote filosoof Levinas en verder de tientallen wetenschappers, nobelprijswinnaars waarover ik U graag meer zou vertellen als ik er zelf meer over wist. Het zijn ongetwijfeld allemaal eminente wetenschappers waarop de universiteit terecht trots is. En er zullen nog velen aan het lijstje worden toegevoegd. Want erodoktoraten zijn net als de unie, van alle tijden.

Rudy Lanssens
met dank aan het AMVS

Masschelein

vervolg van p. 1

sektor zelf gedragen, in tegenstelling tot wat gebeurt in de onderwijssector. Die financiële lasten nemen behoorlijke proporties aan, alleen al de ASLK-lasten nemen 17 miljoen in, waardoor de begroting ook in de toekomst belast wordt. Wat dat laatste betreft, denken wij eraan om een gekoördineerd initiatief te ontwikkelen met andere universiteiten en bij de overheid een oplossing te bepleiten voor deze investeringslasten.

«Naast de investeringslasten van de gebouwen uit het verleden stelt zich ook het probleem dat de overheid onvoldoende middelen ter beschikking stelt om het patrimonium op peil te houden. Het feit dat er momenteel geen middelen ter beschikking worden gesteld voor een nieuwe centrale keuken van Alma is daar een schrijnend voorbeeld van.»

Veto: Als we de globale ontwerp-begroting bekijken, zien we voor vele posten een blokkering of een lichte daling. Voor een aantal andere posten is er een lichte stijging, zoals voor de studiefinanciering. De studentenorganisaties springen nogal in het oog: in vergelijking met vorig jaar leverden ze één derde in, en in vergelijking met vorig jaar '86 en ook voor '87 zal het geval zijn. Er zijn een aantal andere posten, bijvoorbeeld huisvesting en gezondheidszorg, waar er niet alleen uitgaven zijn van de sociale sector, maar ook inkomsten (de huur en de artsenhonoraria die de student betaalt). In die sektoren moet er gestreefd worden naar een verbetering van de verhouding tussen inkomsten en uitgaven. Als algemeen principe kan men hierbij stellen: rekening houdend met een aantal algemene basiskosten, die door de subsidies gefinancierd worden, zouden deze diensten zoveel als mogelijk zelf-supporting moeten zijn. «De situatie met de sociale dienst is

anders, daar ze geen eigen inkomsten heeft. Tenzij men zou beslissend voor deze diensten, bijvoorbeeld sociaal en juridisch advies, zou moeten betaald worden. Voor die diensten zijn dat niet nodig, wel moet de uitgavenzijde kritisch bekeken worden. De post studiefinanciering is de enige die verhoogd wordt omdat wij hier een grotere vraag verwachten, gebaseerd op reële cijfers.»

Veto: Is de inlevering voor studenten-organisaties niet wat overdedren, om het zacht uit te drukken? U gaat nog erger tekeer dan de regering. Het heeft er alle schijn van dat u de studentenbeweging een neksof wil toedienen.

Masschelein: «Dat is toch sterk overdedren. Voorreest besteedt Leuven, in vergelijking met andere universiteiten, proportioneel het meest aan studentenorganisaties. Vervolgens is het principe van subsidiëring zeer duidelijk: het is een ondersteuning. Het is niet zo dat alle werk compleet afhankelijk is van subsidies: jullie hebben toch ook eigen inkomsten. Wat ik niet graag hoor is het argument dat de studentenactiviteit volledig teruggeschoefd zullen worden wanneer de toelagen verminderd worden. Jullie moeten kiezen; ofwel wens je je werking volledig te stelen op subsidiëring en dan moet je een strikte controle en afhankelijkheid accepteren, ofwel wens je een grote mate van onafhankelijkheid te verwerven en dan doe je er best aan zoveel mogelijk op eigen middelen te steunen.»

Veto: In die zin spring je op de kar van de academische en nationale overheid, voor wie de subsidiëring van studenten-organisaties al lang een doorn in het oog is.

Masschelein: «Ik heb wel een andere argumentatie. Ik trek het nut van studentenorganisaties niet in twijfel en ben in principe niet tegen subsidiëring ervan. Maar in tijden van besparingen, moeten ook zij de oefening durven maken. Neem nu bijvoorbeeld het gratis verspreiden van Veto. Vroeger werkten men met abonnements, dat leverde eigen inkomsten op. Dat vergt natuurlijk wel een inspanning en administratie.»

Veto: Kunt u ook aantonen dat er niet gezocht wordt naar eigen inkomsten?

Het klinkt bijna als een verwijt van wanbeheer.

Masschelein: «Ik weet dat er gezocht wordt naar eigen inkomsten, maar de mogelijkheden om eigen inkomsten te realiseren zijn groot. Als we bijvoorbeeld kijken naar Kultuurraad, die krijgen een subsidiëring van 3,5 miljoen. Weet u hoe veel de totale omzet is van Kultuurraad? Ik wil hier niet in detail treden over de begroting van Kultuurraad, maar u zult zelf wel weten dat er een aantal fantastische organisaties zijn opgezet. Nu, dat is de prijs die men moet betalen voor avangarde en innovatie, maar er moet een beperking zijn.»

Veto: Is het besparen op bijvoorbeeld Veto niet gestoeld op irrationele argumenten: bijvoorbeeld omdat er voor velen onplezierige dingen in staan?

Masschelein: «Oh ja... Men zal altijd spreken over een studentenblad en als we er niet meer over spreken, is het niet goed. Veel mensen erkennen de kwaliteit van Veto. Alleen wanneer er iets in staat dat hen niet zo goed uitkomt, dan vallen sommigen over het aspect financiering van Veto. Maar ik heb daar geen moeite mee. Als algemeen criterium voor de financiering van studentenorganisaties denk ik dat we in de richting moeten gaan van het ter beschikking stellen van de basismogelijkheden. Daarenboven moet de studentenactiviteit zich ontwikkelen. Jullie hebben zich te veel structureel vastgelegd, bijvoorbeeld door het personeel en door Veto.»

Veto: Veto bestaat omwille van de informatiefunctie. Het is ook geen commerciële produkt, zodat het logisch is dat daarvoor subsidies worden aangewend. Bovendien blijkt het onmogelijk om zonder vrijstellingen een studentenwerking op te bouwen.

Masschelein: «Ik ben daar niet van overtuigd. Is het niet eerder een rem op de eigen inzet van de studenten?»

Veto: Wij zeggen niet dat de werking steunt op vrijstellingen. Wel dat een aantal, niet alle dus, belangrijke taken door vrijstellingen opgenomen worden. Daarnaast gebeurt er een hele hoop werk door vrijwilligers. Als de subsidiëring voor dat minimum aan vrijstellingen er niet is, dan wordt het zeer moeilijk om de werking verder te zetten.

Masschelein: «Met het principe van vrijstellingen kan ik het eens zijn, maar over de omvang kan je discussiëren.»

Veto: Juist, want er is de laatste tijd al teveel gesnoeid. Wordt er ook niet gesnoeid op studentenorganisaties om de studenten een beetje van de straat te houden? Is het niet cynisch dat, ondanks het heftig studentenprotest, precies de studentenorganisaties het zwaarst inleveren?

Masschelein: «Nee, dat heeft niets met cynisme te maken. Er zal nog een substantieel budget overblijven. U zult waarschijnlijk een aantal pijnlijke beslissingen moeten nemen, maar de werking moet daarom niet noodzakelijk achteruitgaan. Trouwens, hoe die besparingen gebeuren, dat is jullie zaak. Op het nivo van RvS discussiëren we in eerste instantie op het vlak van het globale budget.»

Veto: Nog een woordje over de akties. Hoe staat u daar tegenover?

Masschelein: «Ik vind dat positief. Het behoort tot de democratische mogelijkheden. De aktiemiddelen hebben een eigen legitimiteit, ik heb daar geen moeite mee.»

Veto: Ook niet met de bezetting van het rektoraat?

Masschelein: «We zijn daar vrij voor-

zichtig bij geweest. Sommigen waren voor rijkswachtoptreden, zoals dit in de tijd van rektor De Somer enkele malen is geschied, maar dat is niet doorgestaan.»

Veto: Wie was er dan wel voor, de rektor?

Masschelein: «Neen, de rektor was er niet voor om het rektoraat te onttruimen.»

Veto: Wie dan wel?

Masschelein: «(geënververd) We hebben overleg gepleegd en beslist om het niet te onttruimen.»

Veto: Waarom dan wel in de bib?

Masschelein: «Het is een principe dat een aantal gebouwen niet bezet worden, het was ook een beetje om verdere bezettingen te voorkomen.»

Veto: Was het wel geoorloofd om geweldadige rijkswachters in te zetten in de bib, gelet op de dure apparatuur en de kostbare boeken? Vindt u studenten dan nog gevaarlijker?

Masschelein: «Dat is de vraag van de kip en het ei, hé! Globaal vind ik de akties positief. Vooral het massaal karakter. Het is belangrijk dat ze de aandacht vestigen op de sociale sektor in de zin van: het kan niet verder.

Marc Sys
Didier Wijnants

Voor antwoorden op uw vragen over de Kempische Steenkoolmijnen slechts één adres: Thyl Gheyselinck, en wel het ene oor in en het andere uit. Zo dachten de betrokken mijnwerkers er over. (Foto Peter Vermeiren)

Thyl Gheyselinck in Leuven

Vragen? Geen vragen!

Moeder Westland organiseerde een debat. Op zich al een unicum, maar het feit dat het om Thyl Gheyselinck, manager van de welbekende Kempische Steenkoolmijnen ging, maakt het nog unieker. De man heeft zich op korte tijd al een duidelijk imago opgebouwd, waar publieke gesprekken nu niet direkt een onderdeel van vormen. En na deze avond is het wel duidelijk dat het er nooit één zal worden: "de pot is rond, dus draaien we erom heen", lijkt wel zijn leuze te zijn.

Het zag er in het begin nochtans hoopvol uit: een goed gevulde Aula, een 20-tal mijnwerkers in vol ornaat en mét zwarte vlag, enkele mijningenieurs en afgevaardigden van 'slands grootste bedrijven, maar zo goed als geen profflen. Nog voor Gheyselinck gearriveerd was, lieten de mijnwerkers al duidelijk hun belangrijkste leuze horen: "Thyl, speel met de uwe, niet met de mijne(n)". Thyl kwam, zag, en speelde met die van het publiek.

De inleiding werd verzorgd door Leo Schrooten, economisch redakteur van De Standaard, en bevatte het gebruikelijke stroop-om-de-baard smerwerk onder het mom van een uitvoerige schets van Gheyselincks carrière, die hem voor petroleumgigant Shell zowat rond heel de wereld bracht. Het voorwoord van de topmanager zelf daarentegen was wel iets interessanter, in die zin dat hij weergaf wat hij voelde en dacht toen hij de taak op zich nam: "KS is een probleem met drie facetten: ten eerste het financieel economische, ten tweede de 17500 betrokken werknemers en ten laatste de regionale interdependencies."

Nu mag men niet vergeten dat Gheyselinck per slot van rekening een

manager is, afkomstig van een multinational die de zaken nogal direkt aanpakt zonder er veel doekjes om te winden; er wordt hem gevraagd de boel te saneren, een oplossing te zoeken, en louter bedrijfstechnisch gezien is KS nu eenmaal een grote diepe put. Verwacht dus niet van een businessman dat hij een andere kruik zal maken om het vat der Danaïden te vullen, zoiets komt niet in zijn woordenboek voor, en daar heeft men hem trouwens niet voor geroepen. Indien zijn plan wordt uitgevoerd, dan is dat niet onder zijn verantwoordelijkheid, maar onder die van de regering die hem heeft uitgenodigd. Dit is uiteraard voor de meeste leden van de beledigende maar onder die van de regering die hem heeft uitgenodigd. Dit is uiteraard voor de meeste leden van de beledigende

antwoord. Leuk was vooral het gevoel met de cijfers over de verwachte werklozen. Van de 17500 werknemers zouden er eerst 8000 moeten afvloeien: 3000 op natuurlijke wijze, een 1000-tal door bruggensioen, het rest zou dan 4000 werklozen op korte termijn zijn. Later op de avond veranderde dit laatste cijfer plots in 2000, om dan nog iets later 3000 te worden (de rest werd klaarblijkelijk onder de mat geveegd). Precieze cijfers, over wat dan ook, hebben we op de hele avond niet te horen gekregen.

Wie gekomen was om meer gedetailleerde informatie over het "Plan Gheyselinck" te vernemen, kwam bedrogen uit. Voor de minste specificering verwees Gheyselinck eenvoudig naar de lektuur van zijn plan, ook al gingen de vragen telkens weer om verduidelijking ervan. Om alles nog wat rommeliger te maken was er

**DE GHEYSSELINCK KENT
ZIJN VAK: DE PUT GAAT
TOE EN WIJ ZITEN ERIN**

een soort "running-gag" van Schrooten. De redakteur van De Standaard stelde om de haverklap dat Thyl gekomen was om met de studenten te spreken, en zij dus prioriteit kregen om vragen te stellen, waarna hij olijk weer iemand van de Generale of een kaderlid van één of andere mijn aan het woord liet en de begerig gestrekte studentenhanden negeerde. Je zou voor minder informatie op een ander nivo gaan zoeken.

"Een avondje in het Parlement" had een goede affiche-titel kunnen zijn voor deze avond. Niet zo lang geleden was er in diezelfde Grote Aula een politiek debat met poppenkast tussendoor, nu was het doorlopend poppenkast met veel praat voor de vaak. Veel wijzer over de toech zo al controversiële en troebele KS-situatie is men niet geworden, behalve dan misschien enkele Gheyselinck-adepten die kost wat kost serieuze manager-praat wilden horen. Wel, het was meer een orakel met zeer vage uitspraken en mistige toekomstvisies (i.t.z. met zicht beperkt tot vijf meter). Alleen Moeder Westland heeft waarschijnlijk geen spijt. Gezien de talrijke opkomst kan ze zich nu misschien Moeder Westland noemen.

Peter Vermeiren

AGENDA

samenstelling: Jabel Bollens

Donderdag 29 januari

- 20.00 u. **FILM** Nanga Parbat '86, 8125 m in alpeinstijl naar de top, in Grote Aula, inkom 100/120.
- 20.30 u. **FILM** What to do with a male nude?, in Vaartstraat 16, org. Homo & Lesbianecentrum.

Vrijdag 30 januari

- 21.00 u. **KONCERT** GBH - Supporting act: Excreta, in zaal Broadway, inkom 200/250, org. Stuc, JJ Records.

Zaterdag 31 januari

- 00.00 u. **KURSUS** Aktie-teater of het 'teater der onderdrukten', begeleiding: Kris Bollaerts en Lieve Demeyer, in 'tStuc, Naamsestraat 96, prijs 580 fr, org. De Kolk vzw: kollektief voor creatief vormingswerk.
- 20.30 u. **FILM** The war game van Peter Watkins, in 'tStuc, inkom 60/80, org. Stuc.

Maandag 2 februari

- 11.00 u. **AKADEMISCHE ZITTING** n.a.v. de eredoktoraten van Daelemans, Delors, Gallo, in promotieaal universiteitshal.
- 20.00 u. **INFO** Het belang en de haalbaarheid van sancties tegen Zuid-Afrika, in Elcker-ik, Blijde Inkomststraat 115, org. AKZA.
- 20.30 u. **KONCERT** Amati Trio met werken van o.m. Beethoven en Mendelssohn, in Grote Aula, inkom 100/200.

Dinsdag 3 februari

- 14.30 u. **LEZING** De rol van de wereldbank en de schuldenlast van de derde wereld door dr. B. Snay en D'Oppurs, in Mgr. Sencie-instituut 03.18.
- 20.00 u. **KURSUS** Krachtlijnen van de roman, in 'tStuc, org. Universitaire Werkgroep literatuur.
- 20.30 u. **RECITAL** Die winterreise van F. Schubert door J. Baert (bariton) en R. Stantsjera (piano), in L & W, 8ste verdieping, inkom 100/140/160, org. Muziekhistorische kring.

Woensdag 4 februari

- 14.00 u. **VERGADERING** Werkgroep programmatie 'tStuc, in 'tStuc.
- 20.00 u. **KONCERT** Interfakultair songfestival, in Manhattan.

- 20.00 u. **TRAINING** Op zoek naar geweldloze weerbaarheid, in Jan Stasstraat 2, org. basisgroep geweldloze weerbaarheid.

- 20.00 u. **KONCERT** Ensemble hedendaagse muziek van het Lemmens-instituut o.l.v. Piet Swerts m.m.v. Godelieve Monden, gitaar, in Herestraat 53, inkom 120/180, org. Lemmensinstituut en BRT 3.

Donderdag 5 februari

- 20.00 u. **LEZING** in de reeks 'Avonden in de architectuur', Achiel Hutsebaut, in Auditorium De Molen.
- 20.00 u. **LEZING** H. Pauwels over Mahatsma Gandhi, in L & W, 8ste verdieping, inkom 50, org. Inforient.

TENTOONSTELLINGEN

MUSEUM VAN HUMBECK PIRON, Mechelsevest 108, Een grot in deze tijd en figuratieve schilderijen en tekeningen van Mimi Stevens tot 1 februari (10-18 uur, behalve dinsdag).

FACULTY CLUB Paula Pia en Jan De Moeschalck tot en met 6 februari.

UZ GASTHUISBERG Bert Vonk, schilder en tekenwerk tot 19 februari.

CENTRALE BIB Erasmusiana Lovaniensia tot en met 31 januari.

Als een pudding

Van onze korrespondent — Binnen een lichtjes overspannen en verkouden ruimte zijn vorige week de eerste trappen uitgeedeeld in wat wel eens de geschiedenis zou kunnen ingaan als het notoire Winteroffensief van Les Moules-87.

De sfeer was al danig grimmig geweest, hier in L., en het verwonderde dan ook niemand toen er op woensdagavond laatstleden de eerste schoten vielen. Het werd overigens al vrij snel duidelijk dat het niet bij deze schermutseling zou blijven, en het handgemeen draaide dan ook al spoedig uit op een ware veldslag.

Waarneers verwachten toe echter nog dat het gevecht zou uitlopen op een langdurige loopgravenoorlog, en dat is het uiteindelijk niet geworden. De tegenpartij slaagde er na een goede twintig minuten immers in om een

paar keer na mekaar bitsig door de vijandige linies te breken, en kon zo vrij onverwacht de strijd naar zijn hand zetten.

Les Moules gooiden daarop nog wel al hun reserve-stormfusiliers in de strijd, maar het mocht niet baten. Na een uur was de strijd gestreden, en de overwinnaars konden trots met hun bloemenkransen aan de toog gaan pronken.

Er vielen echter wel enkele lichtpunten in de vernieuwde (?) Veto-ploeg te ontdekken. Zo skoorden bepaalde mensen menigmaal, en ze waren daar achteraf nogal trots op. De fysiek bleef echter weerom achterwege, en daarom kunnen we niet beter besluiten als met de woorden van kolonel Wijnants: "Tja, die tweede helft, hé. Die tweede helft. Als een pudding nieuwar!" (LD)

(Foto Peter Vermeiren)